

Pachet de masuri privind contracararea crizei financiare

Masuri pe termen scurt

Principii si obiective privind planul de masuri anti-criza (1)

- Măsurile de contracarare a efectelor crizei trebuie sa aiba caracter *anti-ciclic*, pentru a nu se escalada situatia creata;
- Măsurile anti-criza luate la nivel national trebuie *corelate* cu cele luate la nivelul UE, pentru a maximiza pozitiv efectul lor;
- Procesul de convergență economică cu UE, inclusiv calendarul de aderare la zona euro, *trebuie mentinut*;
- *Măsurile* prevazute pe *termen scurt*, trebuie încadrate în strategia pe termen *mediu și lung*;

Principii si obiective privind planul de masuri anti-criza (2)

- Interesele economice ale *populatiei* (putere de cumparare, capacitate de rambursare a creditelor, locuri de munca) precum si *sustinerea* securitatii sociale, *trebuie* protejate;
- Atractivitatea investitionala a Romaniei, *trebuie* mentinuta si in conditiile crizei;
- Masurile de contracarare a efectelor crizei *trebuie* luate intr-o *ordine logica*, astfel incat o masura luata sa devina resursa sau suport pentru masurile ulterioare;

Prioritati

în aplicarea masurilor anti-criza

Prioritatea (I): *Corectarea* imediata a efectelor sociale si financiare generate de criza ;

Prioritatea (II): *Prevenirea* transformarii crizei financiare într-o *criza economica prelungita* (recesiune);

Prioritatea (III): *Prevenirea* transformarii crizei financiare si economice într-o *criza umana*;

Prioritatea (IV): Limitarea scaderii ritmului de creștere economica;

Prioritatea (V): *Fructificarea* posibilelor oportunități de care dispune Romania, în contextul actual al crizei.

**6 măsuri
și
23 de acțiuni
anti-criză**

M1. Coordonarea gestionării crizei, la nivel național

1. Identificarea unei *platforme comune* de soluții pentru gestionarea crizei, prin colaborarea dintre:
 - Guvern;
 - Banca Centrală;
 - Asociația Română a Băncilor,
 - Academia Română;
 - Patronate și sindicate.
2. Instituirea unui *Forum economic și financiar anti-criză*, pe baza *platformei comune*, care să se reunească *trimestrial*, începând cu decembrie 2008, în scopul *monitorizării și gestionării* crizei.

M2. Contracararea efectelor imediate ale crizei

1. Instituirea unui *moratoriu* de 2 ani privind executarea silită a garanțiilor imobiliare ale populației, pentru creditele bancare , destinate cumpararii sau constructiei de locuinte;
2. Reducerea *ratei rezervei minime obligatorii* cu 0,5 pp pentru *fiecare punct* procentual (pp) de creștere a *ponderii* creditelor acordate de bancile comerciale, pentru :
 - producție si investiții;
 - cofinanțări necesare sectorului privat și destinate absorbției fondurilor structurale;
3. Reducerea cu 2 pp (puncte procentuale) a ratei dobânzii la *facilitatea de credit* acordată de *banca centrală* băncilor comerciale;

M2. Prevenirea transformarii crizei financiare într-o criza economica prelungita (recesiune)

1. Constituirea unui *fond de criză* în valoare de 1 miliard de euro, pentru acordarea de credite pentru IMM;
2. Constituirea, unui *fond de garantare*, de 1 miliard de euro, pentru garantarea în proporție de 50% a creditelor bancare acordate pentru *continuarea investițiilor directe autohtone* pe teritoriul național;
3. Reducerea *ratei dobânzii de politică monetară* cu 1 punct procentual; (de consultat guvernatorul)
4. Acordarea de *consultanță* gratuită pentru IMM care doresc să solicite credite din fondul de criză de 30 mld. Euro, constituit de către BEI;
5. Menținerea cotei unice de impozitare directă de 16%

M3. Prevenirea transformarii crizei financiare si economice intr-o criza umana

1. Acordarea pensiei sociale minime garantate de 350 lei;
2. Cresterea alocatiei pentru copii la 100 lei;
3. *Prelungirea* perioadei legale de acordare a *indemnizației de șomaj* cu o perioada egala cu cea necesara absolvirii în cadru instituțional, a cursurilor de recalificare sau reorientare profesională.

M4. Limitarea scaderii ratei de crestere economica

1. Asigurarea cu prioritate, prin bugetul de stat, a *cofinanțării* necesare proiectelor publice finanțate din fonduri structurale;
 - *Cresterea* contributiei *investitiilor publice* in infrastructura, in vederea compensarii scaderii PIB din sectorul privat;
2. *Instituirea* unui moratoriu de 2 ani in care vor fi limitate cheltuielile publice destinate achiziționării de bunuri și servicii;
3. *Neimpozitarea profitului reinvestit* pentru cresterea competitivitatii (echipamente)
4. *Finanțarea* deficitului bugetar prin emisiuni de *titluri de stat pe termen lung* (cu maturitate de cel puțin 5 ani);
5. *Separarea juridică* a problemei dreptului de proprietate de *problema executării* lucrărilor de infrastructură fizică (modificarea legii exproprierii pentru cauza de utilitate publica);

M5. Fructificarea oportunităților în condițiile crizei actuale

1. Sprijinirea *producției agricole și a celei agro-alimentare*, în scopul creșterii ofertei interne de piață și a creșterii ponderii acestui sector în export
 - Contributia la diminuarea deficitului de cont curent;
 - Contributia la creșterea PIB din agricultura
 - Reducerea ponderii autoconsumului
 - Creșterea securității alimentare a populației
2. Aplicarea imediată a *reducerii accizei la motorină* până la nivelul minim admis în UE (21 euro/tonă);
3. Acordarea unei subvenții atractive fermierilor, pentru achiziționarea îngrășămintelor în scopul sprijinirii *producției autohtone de îngrășămintă chimice*.

M6. Relaxarea cadrului instituțional european

1. Admiterea ca *neeligibile* pentru calculul deficitului bugetului public, a cheltuielilor publice efectuate de statele membre, pentru cofinanțarea absorbției fondurilor structurale europene (tari din valul 5 de extindere, din afara zonei euro).
2. Admiterea ca *neeligibile* pentru calculul deficitului bugetului public, a *cheltuielilor publice* efectuate în scopul combaterii directe a crizei financiare internaționale, la nivelul tuturor statelor membre;

Planul de masuri anti-criza va trebui sa aiba raspunsuri la urmatoarele **dileme**

1. Relansarea creşterii economice **sau** stabilitatea macro-financiară ?
2. Stimularea consumului **sau** stimularea economisirii ?
3. Acoperim nevoia de finanţare a sectorului privat **sau** reducem deficitul de cont curent ?
4. Cheltuieli publice mai mari pentru relansarea economiei, si implicit deficit public mai mare, prin:
 - Apelul la finanţări externe **sau** prin restructurarea cheltuielilor publice si a impozitarii directe?

Atu-uri ale Romaniei (1)

- *Suntem țară membră a UE, si beneficiem de politicile și măsurile care se iau la nivel european, în scopul protejării față de efectele negative ale crizei financiare internaționale;*
- *Suntem țară emergentă, cu una dintre cele mai mari rate de creștere economică din UE, cu potențial important de absorbție și neutralizare a unor șocuri externe, reale sau nominale;*
- *Avem grad de implicare scăzut în categoria de tranzacții financiar-bancare care a generat criza financiară internațională (cercul vicios al derivatelor de asigurare a creditelor bancare);*
- *Actualul blocaj relativ de lichiditate este generat mai degraba de o criză de încredere și mai puțin de o lipsă efectivă de lichidități.*

Atu-uri ale Romaniei (2)

- *Rezerva internațională* deținută la banca centrală este capabilă să dejoace atacurile speculative asupra monedei naționale;
- Este de așteptat ca *noul guvern* să conlucreze în mod efectiv și responsabil cu banca centrală, în vederea implementării *mix-ului de politici economice* (îndeosebi a politicii fiscal-bugetare și a politicii monetare);
- Este de așteptat ca *noul guvern* să fie mult mai activ în *apărarea și promovarea interesului național* în structurile și instituțiile europene, inclusiv în luarea unor decizii privind contracararea crizei financiare și economice internaționale.

Posibile efecte ale crizei finaciare asupra Romaniei (1)

- ***De natură economică***

1. Reducerea ritmului de crestere economica (PIB);
2. Reducerea volumului investițiilor străine directe;
3. Creșterea șomajului;
4. Ieșirea de pe piață a unui mare număr de IMM;
5. Tendință de reducere a concurenței;

Posibile efecte ale crizei finaciare asupra Romaniei (2)

- ***de natură financiară***

1. Scăderea lichidităților în sistemul bancar
2. Reducerea transferurilor curente din străinătate
3. Deteriorarea procesului dezinflaționist
4. Creșterea ratelor dobânzilor bancare
5. Creșterea deficitului bugetului public
6. Creșterea costului finanțării sectorului privat
7. Creșterea costului finanțării deficitului bugetar

Posibile efecte ale crizei finaciare asupra Romaniei (3)

- ***de natură socială***

1. Dificultăți sau imposibilități de returnare a creditelor bancare pe termen lung de catre persoanele fizice
2. Scăderea gradului de siguranță a locului de muncă
3. Teama privind cresterea insecuritatii sociale

Mecanismele de declansare a crizei financiare

- **Cauza** principală a crizei financiare internaționale 2007-2008 constă în ruperea legăturii dintre fluxurile nominale (credite bancare) și fluxurile reale (active suport) din economia mondială;
- **Structura** instituțională prin care s-a realizat această ruptura este *sistemul financiar-bancar* ;
- **Instrumentul** financiar prin care s-a produs ruptura, o reprezintă derivatele de asigurare a creditelor bancare.